

Mit barn vil ikke i skole

Hvad gør jeg?

Når skoleproblemer er aflængerevarende karakter, hænder det, at barnet pure nægter at gå i skole. Som forælder ved man, at skolen er en nødvendighed, men problemerne kan være gået i den grad i hårdknude, at intet fornuftsargument trænger igennem hos barnet.

Undervisningspligt er ikke det samme som skolepligt

Undervisningspligten omfatter alle 6-17-årige børn og unge i Danmark, også hvis de er anbragt uden for hjemmet eller bare opholder sig her i landet i et halvt år eller mere. De allerfleste danske børn og unge går i skole, selvom der i Danmark ikke er skole-, men undervisningspligt, jf. folkeskolelovens kapitel 5. Som følge heraf har alle børn, der bor fast i Danmark, ret til fri undervisning i folkeskolen. Samtidig skal kommunerne sikre, at undervisningspligten opfyldes ved at kontrollere,

at alle kommunens seksårige børn indskrives i folkeskolen eller får en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Kontrollen med indskrivningen gennemføres i praksis ved, at skolen gennem folkeregistret modtager oplysninger om distriktets børn i den undervisningspligtige alder. Netop fordi undervisningspligt ikke er det samme som skolepligt, er folkeskolen ikke den eneste løsning, hvis dit barn ikke vil derhen. Undervisningspligten kan også opfyldes uden for folkeskolen, fx i en fri grundskole, ved hjemmeundervisning eller efter 7. klasse i særligt tilrettelagte undervisningsforløb eller i ungdomsskolens heltidsundervisning, jf. folkeskolelovens § 33.

Dit barn har mødepligt

Men hvis forældrene har valgt, at barnet skal gå i skole, uanset om det er i en folkeskole eller en privatskole, har barnet mødepligt til

skolens undervisning, og skolen har pligt til at kontrollere, at alle dens elever nu også møder op i skolen. Skolen har også pligt til at kontakte dig som forælder, hvis dit barn er fraværende, og du ikke har forklaret, hvorfor han eller hun ikke kommer i skole. Det er kommunens overordnede ansvar – i praksis som regel skoleforvaltningen – ud fra skolernes indberetning af fravær at sikre, at elever, der ikke vil i skole, får et andet undervisningstilbud, fx enkeltmandsundervisning. Sådanne andre tilbud skal principielt stå mål med folkeskolens.

Skolefobi

Når et barn ikke vil i skole, kan det i enkelte tilfælde skyldes egentlig skolefobi. Ved skolefobi forstås en voldsom og ukontrollerbar angst for skolen, som er ude af proportioner med de flestes oplevelser heraf, og som hos barnet ofte ledsages af selvbebrejdelser og skyl følelse. Skolefobi kan bl.a. give sig udslag i angst for at være sammen med kammerater og lærere. Alene tanken om skolen kan udløse et så stærkt fysisk ubehag, at barnet gør alt for at undgå skolen, på trods af at han eller hun udmærket ved, at skolen er en nødvendighed. Skolefobi, der kan være svært at få has på, giver sig derfor ofte udslag i ulovligt skolefravær. Det er en forudsætning for afhjælpning af problemet, at årsagen til barnets u hensigtsmæssige adfærd afklares, for vanskelighederne kan bunde i alt fra faglige og sociale problemstillinger til den ikke altid lige gnidningsløse kommunikation mellem skole og hjem. Når man kender og forstår barnets situation, kan man mere konkret beslutte, hvad der bør gøres. I mange tilfælde kan der hentes værdifuld støtte hos PPR både i afdækning af årsagssammenhænge og udarbejdelse af en handleplan for barnet.

Efterskole kan være en mulighed

For nogle unge kan pubertetsårenes frihedstrang gøre livet svært både i skolen og derhjemme. I sådanne tilfælde kan det være en mulighed at overveje, om det er en god idé med et år eller to på efterskole, som er en privat kostskole for 14-18-årige unge. Undervisningspligten kan nemlig efter 7. klassetrin ifølge folkeskoleloven § 33, stk. 2, opfyldes ved et efterskoleophold. Mange unge har positive minder med hjem herfra om en ny start med nære kammerater og i et anderledes miljø, som udfordrer både med hensyn til læring

og personlig ansvarliggørelse. Nogle efterskoler tilbyder et 11. skoleår, men det er også muligt at vende tilbage og afslutte skolegangen i folkeskolen efter perioden på efterskolen. Nogle skoler lægger vægt på bestemte fag, mens andre kan være præget af en bestemt pædagogisk, politisk eller religiøs grundholdning. Det vil normalt være muligt for eleverne at aflægge folkeskolens prøver på efterskolen. Betaling for undervisning og ophold kan variere fra skole til skole, og der kan opnås tilskud til opholdet, idet der ydes elevstøtte afhængigt af forældrenes indkomst.

Der kan være brug for hjælp udefra

Når barnet ikke vil i skole, kan det i nogle tilfælde være en reaktion dårlig trivsel på skolen, fx som følge af mobning eller problemer med enkelte lærere. Den type problemer vil ofte kunne klares inden for skolens egne rammer. I andre tilfælde er problemerne mere komplekse og bunder i helbredsmæssige, sociale og/eller familiære problemer. Her kan det være en god støtte at inddrage PPR og/eller de sociale myndigheder, og skolen kan hjælpe med at etablere de nødvendige kontakter. For uanset de konkrete årsager til barnets uvilje mod skolen er det vigtigt, at der findes en løsning, helst så barnet kan genoptage sin skolegang, men i hvert fald så der bliver etableret et undervisningstilbud, fx syge- eller hjemmeundervisning.

Hvad kan du selv gøre?

Det er vigtigt, at du ikke giver op over for barnet, men holder fast i, at han eller hun skal i skole. Samtidig er det formentlig en situation, som hjemmet ikke kan løse alene, og du må kontakte skolen for at få hjælp. Du kan også altid henvende dig til Forældre rådgivningen, hvis dit barn ikke vil i skole. Telefonen er åben alle skoledage fra kl. 10-14 og torsdag også fra 16-19.